

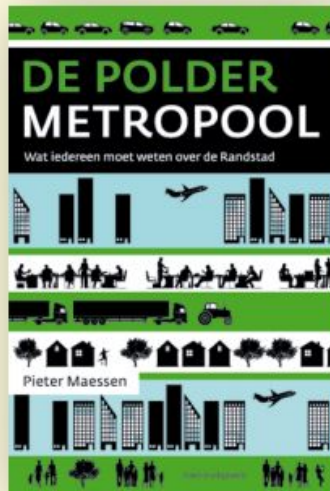
# Boeken

De Randstad staat bij iedereen duidelijk op het netvlies. Toch weet niemand wat het precies is. Het blijft raden wanneer je dit gebied binnenrijdt of verlaat. Nergens langs de kant van de weg kom je een bordje tegen dat 'De Randstad' markeert. Behoort Amersfoort ertoe? En Almere? En gaat het alleen om de verstedelijkte gebieden of hoort het Groene Hart er ook bij?

Pieter Maessen doet in zijn boek *De poldermetropool* een goede poging om op een toegankelijke wijze te beschrijven wat de Randstad anders maakt dan de rest van Nederland. Volgens Maessen zie je aan de verstedelijking, de infrastructuur en de omvang van de weidegebieden wanneer je het gebied in- en weer uitgaat. Zijn lofzang gaat overigens niet in de eerste plaats over 'grenspaaltes', maar over de aanwezigheid en kwaliteit van metropolitane functies, zoals de Rotterdamse haven, Schiphol, internationale instellingen en diverse culturele brandpunten. De Randstad heeft in internationaal perspectief volgens Maessen veel kansen om zich verder te ontwikkelen.

## Luchtvaart

De term 'Randstad' is ooit bedacht door luchtvaartpionier Plesman die een locatie zocht voor een nationale luchthaven en vanuit de lucht een rijtje steden zag liggen. Het begrip kreeg pas enige binnenlandse bekendheid doordat de Britse geograaf Hall het gebied in de jaren zestig op één lijn stelde met Londen, Parijs en New York. Sindsdien heeft de Randstad als samenhangend geografisch gebied wel meer bekendheid gekregen, maar is niet echt gaan leven bij bestuurders en de bevolking. Heel anders ligt dat bij onderzoekers en wetenschappers. De Randstad is bij hen een niet weg te denken 'rekeneenheid'. Tal van problemen en vraagstukken worden op het niveau van de Randstad benoemd en geanalyseerd. In talrijke rapporten wordt gesproken over economische kansen en de verkeerskundige en planologische knelpunten van het gebied.



## De Randstad: een kip met gouden eieren

Wim Carabain

*De poldermetropool. Wat iedereen moet weten over de Randstad, door Pieter Maessen.*

ISBN 9789462080478, [www.naipublishers.nl/naio10publishers/naio10\\_nl.html](http://www.naipublishers.nl/naio10publishers/naio10_nl.html)

En toch worden er uitsluitend vraagstukken op Randstedelijk niveau aangepakt als het Rijk en de betrokken steden en provincies een gezamenlijke urgentie voelen en tot afspraken komen. Dat gebeurt zelden. Doorgaans ontstaan gelegeheidscoalities gericht op het aanpakken van een specifiek probleem in een bepaalde stad of regio. De Randstad heeft veel sterke punten. Volgens het Planbureau voor de Leefomgeving is het gebied vanuit het buitenland goed bereikbaar. De arbeidsmarkt is ook in orde. De langdurige werkloosheid is laag en er zijn naar verhouding veel mensen die hoger onderwijs hebben gevolgd. Een zwak punt is het relatief klein aantal technische innovaties dat ervandaan komt. Van de technologische bedrijven en instellingen

in Nederland is maar een kwart in de Randstad gewestigd.

## Metropoolfuncties

Kijken we van uit een ander perspectief dan de economische kracht, bijvoorbeeld vanuit de aanwezigheid van metropoolfuncties zoals politieke instellingen, wetenschappelijke instituten, digitale en fysieke infrastructuur en culturele organisaties, dan neemt de Randstad in Europa een toppositie in. Duits onderzoek zet het gebied na Londen en Parijs op de derde plaats. Het geheim van de Randstad zit in de compleetheit van metropolitane functies en het gemiddeld hoge niveau van die functies.

Dat het goed gaat met de Randstad en dat het hoog scoort op allerlei lijstjes is echter niet de verdienste van de Randstad zelf. Het is vooral de bijvangst van het succes van de Noordvleugel rond Amsterdam-Utrecht en de Zuidvleugel rond Rotterdam-Den Haag. Daar worden de successen geclaimd.

## Regie

Veel bestuurders hebben vanuit stedelijk of provinciaal niveau iets te zeggen over de aanpak van problemen in de Randstad, maar niemand bekommert zich om het gebied als geheel.

Maessen pleit daarom terecht voor meer en betere regie. De gemeenten en provincies in de Randstad zouden meer oog moeten hebben voor de kansen voor het hele gebied. Hij vraagt zich bijvoorbeeld af waarom er negen opdrachtgevers zijn voor de uitvoering van het openbaar vervoer. En ook de scherpe concurrentie tussen de steden en regio's vormt een rem op de economische ontwikkeling. Concentratie van bedrijfstakken zoals vrede en recht, chemie, groenpoort en financiële dienstverlening heeft een positief effect op het gehele gebied. Meer en betere afstemming betekent bovendien een impuls voor een herkenbaarder internationaal profiel, zodat de Randstad in internationaal perspectief aantrekkelijk blijft.